

Sygn. akt III Ca 269/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 sierpnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Teresa Kołeczko - Waclawik

Sędzia SO Krystyna Hadryś

Sędzia SO Anna Hajda (spr.)

Protokolant Justyna Chojecka

po rozpoznaniu w dniu 7 sierpnia 2014 r. w Gliwicach na rozprawie

sprawy z powództwa D. G.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w S.

o zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 7 listopada 2013 r., sygn. akt I C 1236/13

I zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1 zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 1.472,00 (tysiąc czterysta siedemdziesiąt dwa) złote z ustawowymi odsetkami od dnia 22 sierpnia 2013 roku,

1 zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwoty po 184,00 (sto osiemdziesiąt cztery) złote miesięcznie za okres od września 2013 roku do sierpnia 2014 roku z ustawowymi odsetkami od dnia 5 każdego miesiąca, niezależnie od renty orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 13 sierpnia 2009 roku w sprawie sygn. akt I C 324/08,

1 zasądza od pozwanego na rzecz powódki rentę w kwocie po 1.184,00 (tysiąc sto osiemdziesiąt cztery) złote miesięcznie płatną do dnia 5 każdego następującego po sobie miesiąca, począwszy od września 2014 roku, w miejsce renty orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 13 sierpnia 2009 roku w sprawie sygn. akt I C 324/08,

1 zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 801,00 (osiemset jeden) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania;

I zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 484,00 (czterysta osiemdziesiąt cztery) złote tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

SSO Anna Hajda SSO Teresa Kołeczko - Waclawik SSO Krystyna Hadryś

UZASADNIENIE

Powódka D. G. domagała się zasądzenia na swoją rzecz od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w S. kwoty 1.472 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu, renty w kwocie po 1.184 zł miesięcznie, płatnej do dnia 5-tego każdego miesiąca, poczynając od dnia 1 września 2013 roku, wraz z ustawowymi odsetkami na wypadek uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat, w miejsce renty zasądzonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 13 września 2009 roku, sygn. I C 324/08 oraz zasądzenia kosztów postępowania według norm przepisanych.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powódki kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Nie kwestionując swojej odpowiedzialności za szkodę, pozwany podniósł, że strona powodowa nie wykazała przesłanek mogących stanowić podstawę domagania się podwyższenia renty.

Wyrokiem z dnia 7 listopada 2013 roku Sąd Rejonowy w Gliwicach oddalił powództwo i zasądził od powódki na rzecz pozwanego kwotę 600,00 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Podstawą tej treści rozstrzygnięcia było ustalenie, że w dniu 9 kwietnia 2001 roku D. G. uległa wypadkowi, za skutki którego (...) Spółka Akcyjna w S. jako ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność na podstawie umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawartej przez sprawcę wypadku z pozwanym.

Wyrokiem z dnia 13 sierpnia 2009 roku Sąd Rejonowy w Gliwicach, w sprawie o sygn. akt I C 324/08, zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 56.333 zł tytułem skapitalizowanej renty za okres od grudnia 2004 roku do sierpnia 2009 roku, w tym kwotę 35.999 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 26 marca 2008 roku i dalszą rentę w kwocie po 1.000 zł miesięcznie płatną do piątego dnia każdego miesiąca począwszy od września 2009 roku z ustawowymi odsetkami na wypadek uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat. Sąd rozpoznając sprawę ustalił, że powódka całkowicie utraciła zdolność do pracy zarobkowej w następstwie wypadku z dnia 9 kwietnia 2001 roku. Ponadto ocenił, że renta w wysokości 1.000 zł miesięcznie jest uzasadniona i znajduje potwierdzenie jako wartość średnia wynagrodzenia sprzedawcy.

Zarobki na stanowisku sprzedawcy w M. kształtowały się w latach 2007 – 2008 na poziomie 936 zł – 1.126 zł, zaś w 2013 roku kształtują na poziomie 1.600 zł brutto.

W tak ustalonym stanie faktycznym zważył Sąd Rejonowy, że powództwo podlega oddaleniu jako niewykazane i nienależne.

Przywołując dyspozycję art. 907 § 2 kpc, Sąd Rejonowy doszedł do przekonania, że brak było podstaw dla uwzględnienia żądania powódki i podwyższenia świadczenia rentowego. Strona powodowa nie wykonała obciążającego ją obowiązku dowodowego, a to nie wykazała że w sprawie zaistniały przesłanki wskazane w treści art. 907 § 2 k.c., tj. że zaistniały przesłanki uzasadniające zmianę wysokości przyznanego powódce wyrokiem sądu świadczenia. D. G. uzasadniając żądanie pozwu powołała się jedynie na zmianę (wzrost) wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, wskazując, że aktualne minimalne wynagrodzenie za pracę kształtuje się na poziomie 1.184 zł netto, tymczasem orzeczeniem Sądu przyznano jej rentę w wysokości 1.000 zł. Jednak w myśl przepisu art. 907 § 2 k.c. uzasadnieniem dla podwyższenia wysokości renty jest „zmiana stosunków”. Tym samym w tego rodzaju sprawach niezwykle istotna jest sytuacja osobista, majątkowa uprawnionego, ogół okoliczności dotyczących osoby żądającej podwyższenia przysługującego mu świadczenia. Koniecznym jest wzięcie pod uwagę nie tylko okoliczności o charakterze zewnętrznym (okoliczności bezpośrednio nie dotyczące osoby uprawnionej, na które nie ma wpływu jak np. zmiana nabywczej siły pieniądza), ale przede wszystkim okoliczności ściśle powiązane z osobą uprawnionego (np. stan majątkowy, finansowy, rodzinny, stan zdrowia, itp.). Tymczasem strona powodowa nie przedstawiła żadnych dowodów w tym zakresie (powódka skoncentrowała się wyłącznie na zmianie wysokości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, całkowicie pomijając jej osobistą sytuację) – nie żądała przeprowadzania żadnych dowodów np. dowodu z zeznań powódki czy świadków – osób najbliższych dla powódki, znających jej sytuację majątkową, rodzinną, itp. Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach, a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.).

Mając na uwadze powyższe okoliczności, Sąd oddalił powództwo w całości jako nieuzasadnione.

O kosztach procesu Sąd orzekł na zasadzie art. 98 k.p.c.

Z wyżej skazanym orzeczeniem nie zgodziła się powódka, wywodząc apelację i zaskarżając wyrok w całości. Skarżąca zarzuciła : - sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego; - naruszenie prawa procesowego, a to art. 233 kpc poprzez dokonanie oceny wiarygodności i mocy dowodów w sposób dowolny z pominięciem wszechstronnego rozważenia zebranego materiału; - naruszenie prawa materialnego, a to art. 907 § 2 kc poprzez błędną interpretację tego przepisu.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty skarżąca domagała się zmiany zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa w całości i zasądzenie żądanej kwoty zgodnie z żądaniem pozwu. Jako ewentualny sformułowano w apelacji wniosek o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Gliwicach do ponownego rozpoznania. Ponadto powódka domagała się zasądzenia na swoją rzecz od pozwanego kosztów procesu za obie instancje według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelację powódki uznał Sąd II instancji za zasadną.

Nie można podzielić zarzutów apelacji dotyczących sprzeczności istotnych ustaleń faktycznych z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz naruszenia art. 233 kpc. Stan faktyczny w niniejszej sprawie był praktycznie bezsporny między stronami i obejmował okoliczności dotyczące odpowiedzialności pozwanego za skutki wypadku z dnia 9 kwietnia 2001 roku, konsekwencji tego wypadku dla powódki, faktu zasądzenia od pozwanego na rzecz powódki renty prawomocnym orzeczeniem sądowym oraz wysokości zarobków na stanowisku sprzedawcy w M.. Brak zatem podstaw do uznania, że wyżej wskazane ustalenia faktyczne poczynione zostały wadliwie, lub w sposób sprzeczny z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego. Konkludując, Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił stan faktyczny i ustalenia te Sąd II instancji przyjmuje za swoje.

Trafny natomiast jest zarzut apelacji dotyczący naruszenia prawa materialnego, a to art. 907 § 2 kpc. W ocenie Sądu Odwoławczego, Sąd I instancji prawidłowo zakwalifikował roszczenie powódki, natomiast niewłaściwie zinterpretował normę art. 907 § 2 kc. Przesłanką żądania zmiany wysokości lub czasu trwania renty jest zmiana stosunków, a ciężar dowodu, jak to trafnie wskazano w motywach zaskarżonego orzeczenia, zgodnie z art. 6 k.c. spoczywa na powodzie. Zmiana stosunków musi nastąpić po dacie ustalenia uprawnienia do renty. Istotą powołanego przepisu jest możliwość żądania zmiany wysokości lub czasu trwania renty w przypadku zmiany stosunków, przy czym oczywistym jest, że chodzi o te stosunku, od których zależy wysokość lub czas trwania renty i w oparciu o które świadczenie rentowe zostało ustalone. W okolicznościach rozpoznawanej sprawy – zdaniem Sądu Okręgowego – kwestie dotyczące stanu rodzinnego, finansowego i stanu zdrowia powódki pozostawały bez znaczenia dla rozpoznania żądania pozwu. Jak wynika z akt I C 324/08 Sądu Rejonowego w Gliwicach powódka utraciła całkowicie zdolność do pracy zarobkowej, zatem jej stan zdrowia (wobec stanowiska procesowego stron) nie podlegał ocenie w niniejszym postępowaniu. Także sytuacja rodzinna i majątkowa powódki nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia o jej roszczeniu, a to wobec faktu, iż bez wątplenia żadna z tych okoliczności nie rzutowała na zakres świadczenia rentowego. Jediną zatem okolicznością która realnie wpływa na wysokość należności dla powódki jest wysokość wynagrodzenia, które powódka mogłaby osiągnąć z pracy zarobkowej gdyby nie uległa wypadkowi. Gdyby powódka pracowała osiągałaby wynagrodzenie co najmniej równe minimalnemu wynagrodzeniu za pracę , którego wysokość od stycznia 2013 roku wynosi 1.600,00 złotych brutto miesięcznie. Jest to kwota wyższa od tej, która stanowiła podstawę orzeczenia w sprawie I C 324/08, zatem w tym zakresie doszło do zmiany stosunków w rozumieniu przywołanego wyżej przepisu, co czyni żądanie pozwu uzasadnionym w całości. Konsekwencją powyższego jest konieczność zmiany zaskarżonego orzeczenia i uwzględnienie żądania powódki.

Zatem, stosownie do treści art. 386 § 1 kpc zasądzono od pozwanego na rzecz powódki kwotę

1.472,00 złote tytułem skapitalizowanej różnicy pomiędzy rentą wypłacaną przez pozwanego a rentą należną za okres od stycznia 2013 roku do sierpnia 2013 roku. Nadto za miesiące od września 2013 roku do sierpnia 2014 roku zasądzono kwoty po 184,00 złote miesięcznie, niezależnie od wypłacanej przez pozwanego renty. Od września 2014 roku zasądzona została na rzecz powódki renta w kwotach po 1.184,00 złote. Ustawowe odsetki uzasadnia przepis art. 481 § 1 kc. O kosztach postępowania przed Sądem I instancji orzeczono stosownie do dyspozycji art. 98 kpc.

Konsekwencją uwzględnienia apelacji jest obciążenie pozwanego kosztami postępowania odwoławczego. Dlatego, stosownie do treści art. 98 kpc w zw. z art. 391 § 1 kpc i § 6 pkt 3 w zw. z § 13 ust 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2001 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, zasądzono od pozwanego na rzecz powódki kwotę 484,00 złote.

SSO Anna Hajda SSO Teresa Kołeczko – Waclawik SSO Krystyna Hadryś